

Kõigi maade proletariaad, õhinegi!

Tallinna

POLÜTEHNIK

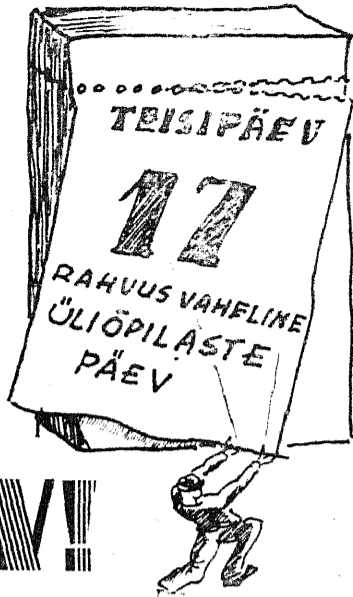
TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEI-KOMITEE, REKTORAADI, ELKNU KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄALEKANDJA

Nr. 22 (380)

Teisipäeval, 17. novembril 1964

XVI aastakäik

- TERVITUS TARTU RIIKLIKULE ÜLI-KOOLILE
- TERVITUS TALLINNA MUUSIKA JA TEATRIKUNSTI INSTITUUDILE
- TERVITUS EESTI NSV RIIKLIKULE KUNSTIINSTITUUDILE
- TERVITUS TALLINNA PEDAGOOGILISELE INSTITUUDILE
- TERVITUS EESTI PÖLLUMAJANDUSE AKADEEMIALE
- TERVITUS KÕIGILE MAAILMA ÜLIÖPI-LASTELE

HUIRIRAA, TÄNA ON MEIE IPÄEV!

Lihtsalt üks lugu ...

Ajalugu tunneb väga mitmesuguseid päevi nagu näiteks jaanipäev, esmaspäev, pulmapäev, naistepäev.

17. november on üliõpilaste päev.

Niisiis — täna on meie päev. Kõikide heade, halbade, tar- kade, laiskade ja keemikutest üliõpi- laste päev.

Et ma keemikud eraldi ära märkisin, sellepärast ei mak- saks teistel solvuda. Keemikud on tore rahvas, kuigi kade- dad keeled räägivad, et hiinlased ja kee- mikud ei taipu midagi kujutavast geo- meetriast. Kinnitan avalikult, et vähe- malt keemikute koha- ta on see õel välja- mõeldis, sest igapäev- meist on matriklis Rünga Oti isiklik allkiri.

Mittekeemikutest tudengite kaebuste kohta, et iga asi on arusaadav ainult

sinnamaani, kui al- gab keemia, võin nii- palju öelda, et just sealt, kuhu teie kur- valt seisma jääte, jõutakse edasi asjade tõelise olemuseni. Sellepärast ei soovi- ta ma kellelgi kõ- vasti rääkida, et ta keemiast midagi ei taipu.

Aga olgu pealegi, lepime ära. Sest on ükskõik, kas meist saavad keemikud, masinaehitajad, raa- matupidajad või au- tomaatikud. Esialgu oleme me kõik üli- õpilased.

Meid on 84. Meie kõik kokku oleme keemia-mägede- konna viienda kur- suse keemikud. Täiesti tavaline viies kursus. Aasta pärast saavad meist silikaatide-, põlevkivi-, plastmasside-, anor- gaaniliste ainete-, tselluloosi- ja pabe- ri- ning toiduainete- tööstuse insener-teh- noloogid.

Meie kursusel õpi- vad ka esimesed kolm toiduainete teh- noloogia-noormeest.

Me olevat ainuke teaduskond Nõuko- gude Liidus, kus keemik-tehnoloogid saavad nii laia pro- fiiliga ettevalmistu- se.

Nüüd on siis tea- da, mis meist saab. Aga kes me praegu oleme? Kui palju on viienda kursuse kee- mikute seas üliõpi- lasi selle sõna kõige paremas tähenduses? Neli aastat oleme õp- pinud kõikvõimalik- ke keemiatid, mil- le olemasolu lihtsu- relik ei aimagi, aga ometi pole keegi avastanud indikaato- rit, mille abil määra- ta, kui palju kelleski tõesti keemikut pei- dus on. Kuid seda pole tarviski, sest hingelt oleme kõik oma ala veendunud patriooidid.

(Järg 3. lk.)

Meie pidupäev

17. novembril 1941. aastal pü- hitseti esimest korda pidulikult rahvusvahelist üliõpilaste päeva. See oli 23 aastat tagasi.

Kui palju meist on täna 23- aastased! Üliõpilased — see on ju noor, tegutsemishimuline, uue poole püüdlev rahvas. Aktiivselt tõstavad täna kogu maailma üli- õpilased pead, ühinedes solidaar- suse, koostöö, sõpruse, vabadus- võitluse lipu all.

Meie, üliõpilased, teame suu- repäraselt, mida tähendab sõb- ra õlg.

Igatüks kohaneb uue olukorra- ga omamoodi. Tuleta meelde esi- mest tööpäeva instituudis! Mäle- tad? «Need inimesed on minu rühmakaaslased,» mõtlesid sa. Üks vastne tudeng istus akna- laual, viibutas jalga ja vilistas nii muretult, nagu oleks ta mähkmete-east saadik auditoo- riumiga tuttav. Teine istus esi- meses reas ja kontrollis asjali- kult sulle töökindlust. Kolmas kõndis ühe juurest teise juurde, küsis igapäev nime ja harras- tuste järele, neljas... Mõni oli vast sellinegi, kes ükskõiksest pealt vaatas ja võib-olla isegi õlgu kehitas.

Möödusid esimesed loengud. Päevadest said nädalad, nädala- test sündisid kuud. Sa tundsid juba kogu rühma mitte ainult nime- ja nägupidi, vaid teadsid ka, mis nime või näo taga pei- dus võis olla. Olid teoks saanud esimesed ühised ettevõtmised. Teist oli saanud kollektiiv.

Kui kaua kulus aega selleks, et sa kogu kursust enam-vähem tundma said? Või tervet insti- tuuti? Aga ometi tead sa juba kõik, mis tudengil vaja teada.

Märkamatult oled saanud üheks miljonilise pere liikmeks. Täna on sinu ja su paljude seltsi- meeste sõpruse sünnipäev.

Täna on sul õige aeg mõelda sellest, missugused ülesanded su ees seisavad. Me tunneme oma jõudu ja võime ning peamegi kaasa rääkima siis, kui meie ideaalid kellelegi arusaamatuks või teele ette jäävad. Meenub ülemaailmne noorsoofoorum. Kui üksmeelselt aplodeeriti Kupro- se

20. aastat tagasi, 15. novembril 1944. a. poolteist kuud pärast Tallinna vabastamist kogunes Kopli peahoonesse mõnisada üli- õpilast ja õppejõudu esimesele pärastõjajaegele loengule. Kopli poolsaare kohale oli kerkinud rahuliku ülesehitustöö lipp.

Kui palju on muutunud 20 aastaga. Meie käsutuses on suu- repärased õppehooned, ühisela- mud, õppevahendid ja veel mõni aasta ning meie instituudist saab üliõpilaslinnake.

kangelastele ja uue Aafrika ehi- tajatele! Kui palju entusiasmi ja valmisolekut võitluseks on maa- ilma noortes!

Ei tohi unustada, et meiegi kuulume nimelt selle kasvava põlvkonna hulka, kellele lootuse ja vaimustusega vaatab inim- kond, kellelt oodatakse ja nõu- takse. Nõutakse neid pintsli- tõm- beid, mis kujundavad homse päeva silmad, naeratuse, tööme- bekäe. Peame meeles, et insener ei ole mitte instituudi lõpetanu, vaid teovõimeline noor, kes on leidnud oma mina ja oma koha elus.

LÄHME TÕRVIKUTEGA RONGKÄIGULE

Kohtume 18. nov. kell 18.00 Lenini puiesteel. Meiega tulevad kõik Tallinna üliõpilased.

Lihtsalt üks lugu . . .

(Algus 1. lk.)

Uheski teaduskonnas pole laborite maht nii suur kui meil. Kes jõuaks neid tunde ja «ületunde» kokku arvata, mis siiani laboris on istunud ja edaspidi veel istutakse.

Meie karastatud kopsud on harjunud bensooli ja ammôniaagi, soolhappe ja väävelvesiniku lõhnadega. Tehnoloogiahoone keldris jahvatame me kive ja klinkrit. Kord oleme pealaest suure varbani betoonised, kord imeme juuspeene kapillaariga nähtamatuid niiskuseosakesi pükno-meetrist. Lõugpurusti mürim on meie kõrvadele rütmikas džäss, tomatimahlas näeme veel üht võimalust elustava C-vitamiini määramiseks.

Eks see kõik tee vahel vihaseks ja õnnetukski. Nuta siis või naera, kui su kollidlahus ei näita oma salapärasest värvidemängu või val-latusoolane kilupoeg kuidagi GOST'ile ei taha alluda. Kuid kõik kokku — labo-ripäevad on ikkagi päris toredad. Sa

tunned Kolumbuse avastamisõõmu, kui betooniproov kõrge-margiline tuleb ja su enda sünteesitud ti-navalge tõesti valge on. Uhke näoga pa-kud sa tüdrukutele uusimat kosmeetika-saavutust: natuke kahtlaselt lõhnavat maailma parimat kä-tekreemi.

Ja siis, kui kivi-söetõrv ennast des-tilleeruma on sead-nud, võid sa mõõda laborit ringi jaluta-da, teistele «head nõu» anda, poliitika-sündmusi arutada või leivapoodi piru-kaid tooma lipata. Lõpmatut kõneainet annab keemiatööstu-se protsesside ja apa-raatide kursuseproj-ekt, mille tähtpäev katastroofilise kiiru-sega lähemale kihutab.

Kuid ega me ai-nult laboris ela. Iga-ühel on veel tuhat tegevust: teate isegi kõike, mis ühel tu-dengil teha on. Pä-

ris kiireks läheb vahel!

Nagu igas kollek-tiivis, nii on ka meie seas heledamaid ja tumedamaid tähti.

Meil on näiteks Andres Talvari, toi-duainete tehnoloogia tüdrukute rühmava-nem. Ega tal kerge ole kõigi oma kohus-tustega toime tulla. Kuid ta on otsustanud olla Üliõpilane.

Meil on kogu ins-tituudis tuntud Maie Mäesalu, teaduskon-nu na hing, meil on Ruuta Kõiva — alati abivalmis hea sõber.

Meil on suuri pois-se, kelle atleedikä-tesse kolvikesed ära kaovad ja väikseid tüdrukuid, kes reak-tiividekapi ülemise riivli ligi ainult too-liga pääsevad.

Nad kõik on üli-õpilased. Saavad häid ja halbu hindeid, käivad kohtamas, viskavad vahel poppi ja unistavad suu-rest tulevikust.

Aga seda teate te jälle juba isegi . . .

Kuidas oli 150 aastat tagasi

Tänase üliõpilaspäeva puhul võib meenutada mõningaid asju tudengite elust Eestis sadakond aastat tagasi.

Alma Mater, mille asutamise käskkirjale Rootsi kuningas Gus-tav Adolf II 1632. a. mõni päev enne oma surma alla kirjutas, te-gutses Tartus ja Pärnus, elas üle mitmeid sõjaväitsutusi ja lõpe-tas ajutiselt sootuks oma tege-vuse. Uuesti avas ülikooli Tartus Aleksander I 1802. a.

Kõrgem haridus oli kättesaa-dav ainult rahakate vanemate lastele, kelledest suur osa ei tundnud aga huvi õppimise vas-tu, vaid lõi aega surnuks mitme-suguste «lõbustustega», milledest osa muutus skandaalitsemiseks.

Tudengite üle omas suurimat võimu rektor, kelle juurde poliitsei toimetas korrariikkujaid. Ülikooli territooriumil ei omanud politsei tudengite üle mingit võimu.

Tudengite vaoshoidmiseks keh-testati ranged käitumisreeglid, mis sisaldasid tegelikult peamiste üleastumiste loetelu. Nagu all-järgnevaist näidetest selgub, ei pruukinud tartlased igavuse üle nuriseda, «vaheldust» oli neil enam kui küllalt.

§ 28. Ringikäimine tänavail põlevate piipudega, samuti püs-ilaskmine majade või kergesti tuld võtva materjali läheduses on karmi karistuse ähvardusel keelatud.

§ 30. Igasugune ebaviisakas lärmamine ja kõlvatu laulmine, möögaga vehkimine, ringikäimi-ne maskides, vargalaternate ja suurte oksliste keppide kandmi-ne, igasuguse ajajapiitsaga plak-sutamine ja tulevärgi põletamine tänavail on vastavalt asjaolude-le kõige rangemalt nuhuvad.

§ 31. Igasugune pahatahtlik avaliku jumalateenistuse sega-mine või sellele viibiija haavamine toob endaga kaasa kartserivan-gistuse veel ja leival, väljajait-mise ja veel karmimadki karis-tused.

§ 34. Akende sissepildumine, paskvillide seintele löömine, era-isiku söimamine või tema kallal kehalise vägivalla tarvitamine kutsub endaga kaasa peale teisel teel nõutud seadusliku hüvituse veel kartserivan-gistuse, akadeemilist albumist mahakustuta-mise või ka range noomituse üli-kooli nõukogu ees, mõnel juhul võib järgneda isegi ülikoolist väljajaitmine.

§ 35. Avalike ja era-ehituste, vahiputkade, tõkkepuude, later-nate, akende kms. pahatahtlikku rikkumist karistatakse ülikoolist väljajaitmisega.

TÖNU KOGER
MM-33

Sirget ja siledat rada
ühisele rattale!

LEENI TARVIS
TAIVO ULJAS

Õnnitleb AS-51

OLEV TÕELEID
AJ-11

MÕISTMISEST

(Lisaks Paul-Eerik Rummo samanimelisele luuletusele)

Teile, kes te oma kohvi- ja konjakilauad, kirjutusalauad ja -masinad, «ilus hinge» ja vanad harjumused olete teinud hindajaks kirjandusele, teile, kelle süda mängib tulevikuga salaja kometit —

KERGE ON MÕISTA.

TARVIS ON ÕIGESTI MÕISTA.

Sest mõistmisel ja mõistmisel on vahe. Teinekord õõ ja päev.

Teile, tutvuse- ja honorarikirjanikud, kirjandusest purjus heasüdamlikud kriitikud, teile, erudiidid ja kahtlased talendid ning nurga-tagaruskaga-vehkijad —

KERGE ON MÕISTA.

TARVIS ON ÕIGESTI MÕISTA!

Ma tean üht noort inimest, kellel on suur anne.

Ta võiks laulda ka tõelisest revolutsioonist inimeses endas.

Kord aga avati ukseid ta ees ja taga.

Ning ta läks sinna, kus ilus hing meeliskles vikerkaart.

Ainult sinna. Ainult.

Ka siis, kui tal olid teised sõnad.

Sest ta ande varjus kostab mõtte kõikesummutav sordiin.

EI OLE VÕITLUST AJAST TEISE

EI OLE VÕITLUST

eelajaloost tõelisesse ajalukku.

Tean seda inimest. Tean mõnda.

Loodusvara.

Teile, kelle käes on toimetuste lauad, teile, kelle käes on trükitehased —

ei tohi unustada, et kuskil algab

VAIMNE VÄIKEKODANLUS, sest —

KERGE ON MÕISTA.

TARVIS ON AEGA ÕIGESTI MÕISTA!

TERAV SILM JA TÄPNE KÄSI KULUB INSENE-RILE ÄRA KA SIIN.
PILDIL: MEIE KUNSTIRINGI LIIKMED ON SEE-KORD TULNUD HARJUMÄELE, ET KIEK IN DE KÖK'I AKVARELLIS JÄÄDVUSTADA.

Külalisena arsti kabinetis

Partei programmis on öeldud: «Kõik inimese heaks, kõik inimese õnne nimel — selline on partei loosung.» Partei osutab suurt tähelepanu meie maa elanikkonna tervisekaitse küsi-mustele. On ette nähtud laialda-si abinõusid haiguste vältimi-seks, massiliste nakkushaiguste likvideerimiseks, eluea pikenda-miseks. Täielikult rahuldatakse elanikkonna vajadused kõrgesti kvalifitseeritud arstiabi osas.

Mida on teinud TPI arstikabi-neti töötajad nende grandioosete ülesannete täitmiseks ja missu-guseid massilisi üritusi on plaan-isi korraldada? Sellele ja mõne-dele teistele küsimustele saime vastused, kui külastasime TPI arstikabinetti Kohtu tn. 4.

1. Kes on siis inimesed, kellele me oleme usaldanud oma tervise ja üsna tihti isegi elu?

Tervishoiu tüüriil seisab TPI kauaaegne arst doktor David Epstein, kes vist küll ainukesena teab, et üliõpilane ei ole mit-te alati lõbus. On juba kord arst selline inimene, kelle juurde ala-ti muredaga tullakse. Arsti vä-gi suureteks abilitseks on kaks südamlõuku naisterahvast Veera Tärk ja Helmi Karpa, kelle soe sõna nii mõnestki arstiro-hust paremaks on osutunud. Kõige rohkem hoolealuseid on aga arst-stomatoloogil Sarvel, kelle hambapuuuri maheda suri-naga saavad kõik hambaaugud plombeeritud.

2. Kes käivad arsti juures?

Selgus, et vastus: «Muidugi haiged» ei pea enam kaugeltki paika. Arsti juurde lähevad ka need, kes on täiesti terved, kuid kes n.ö. igaks juhuks kontrolli-vad oma kopse, vererõhku jne. Kuid nii see peabki olema, sest haiguste avastamine eos loob kõige soodsamad ja kindlamad võimalused nende täielikuks hä-vitamiseks.

3. Kui palju inimesi käis hamba-arsti juures 1963. a. jooksul?

Ligikaudu 2000 üliõpilast ja õppejõudu. Ainuüksi see fakt räägib meile arstide suurest po-pulaarsusest ja nende tublist tööst. Kuid sellega seoses kerkib üles küsimus:

4. Kas hambaarst suudab rahulda-patsientide vajadusi?

Ei! Hambaarst võtab vastu ülepäeviti (igal paaritul kuu-päeval) kellä 8.00—13.00 — s.t. ta töötab poole kohaga. Järje-korrad on rohkem kui kuujali-sed (!). Mis on tehtud selleks, et

järjekordi lühendada või nad täielikult likvideerida? Kas on astunud samme täiskohalise hambaarsti asutamiseks?

5. Mida olete teinud ja mida ka-vatsete teha partei programmis üles-seatud ülesannete täitmiseks?

Muidugi kõige tähtsam üles-anne on tuberkuloosi täielik lik-videerimine meie maal. Selleks korraldatakse perioodiliselt fluo-rograafilisi läbivaatusi. Selle ta-gajärjed võivad olla kahe-sugu-sed: 1) normaalne — sel juhul ei teatata patsiendile midagi; 2) kui aga avastatakse tuberku-loosi jälgi, siis kutsutakse haige tagasi ja võetakse tarvitusele abinõud haiguse likvideerimi-seks. Näiteks möödunud aastal avastati kahel üliõpilasel tuber-kuloos, kusjuures ise nad seda varem ei teadnud. Kas ei pane see mõtlema neid, kes möödu-nud aastal läbivaatusest kõrvale püüdsid hiilida ja ka neid, kes seda tänavu kavatsevad teha. Arvestage, et sellega te teete kahju mitte ainult endale, vaid ka kaaslastele, kes võivad samu-ti nakatuda tuberkuloosi. Teata-vasti käesoleval aastal teosta-takse fluorograafilisi läbivaatusi alates 3. detsembrist Gagarini pst. 10.

Vestluses arstikabineti tööta-jatega selgus, et meie tervise kaitseks on ära tehtud suur töö. Iga TPI töötaja kohta on olemas isiklik toimik tervisliku seisun-di kohta. Pidevalt tehakse arst-likke läbivaatusi ja antakse abi ajutistele haigetele. Viiakse läbi vestlusi doonorlusest, selgitatakse meditsiini eesmäärke ja täht-sust meie maal. Peale selle tar-vitseb vaid veel meenutada seda, millise hoolega valmistati uudis-maalasi ette nende vastutusrik-kale teekonnale — kaitseüsti-mised, kasulikud näpunäited, vestlused ja hoiatused.

Kuid nii see peabki olema, sest siis ei pruugi kellelgi karta oma kallima varanduse — terve-se pärast. Ainult sellise hoolit-susega jääb inimene tõeliselt värskeks, elujõuliseks ja alati rõõmsaks.

JAAK PALVARI
TE-31

